

ВАРНЕНСКИ РАБОТНИК

Орган на Варненската окръжна Комунистическа организация.

Обявления и реклами по споразумение. — Всичко в предплата.

Всичко за вестника се изпраща до Народния Дом — Варна за в. „Варненски Работник“ — Брой 1 лев.

Българска Комунистическа Партия (тес. социал.) Варненска организация.

Варненски работници и малоимотни,

Гответе се за **24 декември с червеновинената бюлетина да възкръсне вашата комуна!**

Слуховете и писанията на вестниците какво избора бил отложен до сега не са потвърдени. Нареджание за отлагане на избора няма!

Прочее, гответе се здраво!

Нашата кандидатна листа е следната, гласувайте за нея:

Димитр Ст. Попов
Димитр Кондов
Радослав Крайчев
Петр. Вас. Попов
Александр. К. Медникаров
Курти Тодоров
Халим Мюсюмов
Иван Иванов
Коста Стоянов
Димо Овенов
Гено Петров
Анастас Симеонов
Костадин Ив. Доганов
Иван Софийски
Марко Георгиев

Хайрабед Хайрабедов
Стоян Д. Мирински
Коста К. Македонски
Хаим М. Дживри
Атанас Кржмаров
Никола Хр. Малев
Никола Стефанов
Коста Димитров
Михаил Ив. Комарджиев
Васил Георгиев
Жечо Атанасов
Никола Хр. Недев
Александр Т. Симеонов
Латиф Хюсеинов
Христо Киселов

От комитета.

Общинските такси и комуната.

С завладяване на Варненската община от комунистите, всяка дейност на общинския съвет и постоянното присъствие от средата на болшинството му носеше характер на непосредна грижа върху живота на работното и малоимотно население. Работническата класа е била подхвърляна на небивала експлоатация от своите господари, които са си служили и с държавата и с общините, както и с окръжите, като средство за потискане на работните и малоимотни маси. Обществени средства в тяхни ръце, чрез тяхните представители в разните учреждения, са отивали винаги за увеличаване източниците на тяхните доходи. И в общините дето доскоро нямаше представители на работническото, тяхната грижа е била да посрещат всичките нужди на учреждението, като административна единица, отколкото като стопанска, от гърба на широката маса от работници и малоимотни. Буржуазията си служи при това винаги с принципа на равенство: по равно облага всички — и този, които има милиони, и този, който няма с какво да нахрани децата си; и този, който има палат, и този, който няма

де да се подслони. Така беше до завладяване общината от варненското работничество. Комунистите, обаче, не само говорят и мислят друго, а и действуват тъкмо така, както диктуват интересите на масата работници и малоимотни. Така беше и по въпроса с *таксите*, които общината има право да събира от жителите на града за разните си услуги. Независимо от това, че буржуазните закони са поставили общинските управления да действуват само при строго ограничени рамки, комунистите в общината можаха да използват и малката възможност, която имаха, за да прокарат своите принципи: — да водят класовата борба на пролетарията и в общината, дето на всяка крачка се облякват интересите на работното население с интересите на неговите потъстници. И комунистите защитаваха пред очите на цялата беднотия във Варна до крайнейните интереси.

В какво се състоеше ржководното начало на комунистическата община при облагане с разни такси жителите на града? Комунистът трябва да се различа в своята данъчна политика от чорбаджиата.

Той трябва да открие да заяви, че ще облага имотите и доходите, а не главите на семействата безогледно към тяхната материална мощ. Какво беше равенството на буржуазията? И *Коста Ранков* да плаща за общинска услуга един лев и един *гладен работник* — също толкова.

А общината в ръцете на буржуазията се благоустрои така, че *само богатите квартали* имаха всичко: и вода в изобилие, и канализация, и електрическо осветление и чистота (доколкото я имаше). От тия блага беднотията по краищата на града нямаше нищо: ни светлина (газеничето едвам разбива тъмнината в бедната хижа), ни вода (от далечни разстояния трябваше да мъкне един лъх в ден ограничено количество вода), ни чистота (улиците по крайните квартали представляваха блато, гнездо на зарази). Очевидно е за всевие, че това благоустройство е коствувало на общината огромни средства народна пара. Всичките тия средства са отишли да доставят вода, електричество, чистота — здраве, сиреч, на богатите жители на града. Общината още харчи по тия служби — те трябва да се поддържат, и разширят. Средствата за това *чорбаджиите събираха от масата* и изкаха да продължават с още по-голяма тежест да облагат работното население, защото буржуазията няма други принципи, освен да увеличава своите доходи, да използва всички учреждения и власти за печалби и да не допуска каквито и да сж тежести върху имотите си. Това е господството на частната собственост.

Щом комунистите почнаха да прилагат своята политика на облагане доходите и имотите, веднага се вдигна олелия. Кой, защо? Самият факт, че чорбаджиите на града взеха да крещат срещу таксите на комуната, говори за правотата на нашите принципи. Който има и се ползува от общинската служба ще плати по-вече от ови, който има по-малко, а който няма нищо или има за ежедневните си нужди едва — той ще бъде освободен от всякаво облагане. Как може това? От де ще посрещне нуждите си общината? — Ревнаха всички чорбаджи, които знаяха от многогодишното хазайничене в общината, че благоустройството на тяхните домове и улици, което увеличи стойността на имотите им хиляди пъти, се дължи на *буржуазното равенство*, на обирването жалка на работника и малоимотния народ в града чрез *поголовно облагане*. Принципът на прогресивното облагане някои от тях го имат на книга; но дойде ли да се прилага, засега ли касите

им, рев до Бога: *не може!* Не може ли? Организирания юмрук на работническата класа и малоимотните от града, които изпратиха комунистите в общината, им доказа, че може.

Така, при определяне таксите за вода, електрическо осветление, канализация и смет Варненската комуна *изключи от облагане бедните съществувания*, а увеличи значително, със силна прогресия, обложите върху големите доходи и имоти. Общината имаше нужда от големи суми. Тя е била обирана 40 години! Тия пари трябваше да се съберат от богатите. Още в редовния си бюджет комуната прокарва тия принципи. Определения минимум от 60 км. вода за консумация се повиши на 70, които при това на абонати с имотно състояние до 10000 лева (това беше през 1920 година) се правеше 50% намаление. А минималната такса беше нищожна (24 лв.) Но онези, които консумират над този минимум, трябваше да имат силно повишени такси. Богатите харчат много вода, а тия които я употребяват за индустриални и търговски цели, безспорно консумират много вода — също така безспорно трябва да платят не съразмерно, а усилено много, па мамавар и десетки хиляди! Буржуазните представители в общината при гласуване бюджета бяха в ролята си: те винаги пресмятаха, колко са големи разходите на индустриаледа по работнически заплати, по сурови материали и по частната им инсталация за вода и заплашваха, че богатите ще прибегнат към *кладенчева вода*, ако ги облагаме с големи такси и общината ще изгуби абонатите си. Те едва ли не казваха, че няма да има кой да пие вода във Варна, ако стане скъпа! — Имаше сгради в града на богатия с цел за доходи, покрай тях минаваше водопровода, а не бяха скачени с свои инсталации: защо, да не плащат за вода? Комуната обложи и тях, като освободи тия до 10000 лева стойност.

Така постъпи комуната и с канализацията — съобразно с стойността на имотите беше и усилена годишната такса. И за електрическата енергия, която консумираха богатите в града *пресметено* срещу нищожни такси, когато крайните квартали, гъсто населени с творци на хляба, съставляващи подавялющата маса на населението, потъжават тъмнина, а в хижите си са тровени от газовете на петрола — и с това безценно благо на общината комунистите постъпиха по същия начин. Който консумира малко електрическа енергия, ще плати само *коствемата цена за общината* — по 2.50 лв. на киловат час. Бо-

гитите консуматори, обаче трябва да плащат многократно повече. В града има около 10000 къщи, а само 3000 имат електричество — останалите горят сякна газ. Поради поскъпването на горивните и индустриални материали, отколкото някои сж поскъпнали и до 1000 пъти, таксите на богатите ще трябва да се повишат значително, за да посрещнат те нуждите на общината, а бедните трябва да се улеснят за да се освободят от отровна въздух на газовото осветление. Въведоха се и такси за осветление улиците и площадите с каквито се обложиха търговци, индустриални заведения, банки, около които сж площадите и добре осветелите улици. Де има толкова разкош около бедняшките квартали?

Най-голяма беше връвата на чорбаджиите срещу таксите по сметното право. Нашият принцип и тук беше същия. Трябва да се чисти града сериозно, не да си играем на чистене. Богатите домове, търговските, банкерски и индустриалски къщи произвеждат най-много смет, а се радват най-много на услугите на общината. Асж преди, във времето на буржуазните управления, доколкото е имало чистене, то е обхващало повърхностно само богатите квартали. А чистотата е обща нужда. И бедният е плащал, а не е виждал чистота. У народната парася се тжпчели джебовете на общинските предприемачи на сметното право, а най-голямата част на града, обитавана от беднотията, е потънал в боклуци. Как постъпва комуната с това право? Таксата се наложиха върху сгради и доходи по таблица, като се освободиха от облагане 2924 дребни еществувания! За тая цел комуната още от преди *щателно проучи* имотното състояние на домакинствата и доходите им. Като изключи значителна част от този облог, комуната обложи с такса от 1,205,000 лева 4135 единици (от 1 до 10 лв. — 517; от 11 до 20 лв. 1267; от 21 до 40 лв. 721; от 41 до 100 лв. 674; от 101 до 5000 лв. 956). С по-крупните фирми, които до тогава се крияха зад своите защитници в буржуазните съвети, комуната постъпи най-смело: тя по мменно обяви таксата за смет за всекиго отделно. Обложиха се с такса от 5,000 до 10,000 лв. десет фирми, от 10,000 до 20,000 лв. десет фирми и от 20,000 лв. нагоре — други десет фирми. Само от тия 29 фирми общината щеше да събере повече от 800,000 лв.! Обаче, буржуазията прибегна за защита на своите интереси към всички средства. Държавната власт, която е запазила контрола върху общинските бюджети, унищожи ред бюджетни пера на комуната. Там където министерството не можа да услужи на варненските чорбаджии, те брйбегнаха и до сядилицата, които са сжщо в услугите на капиталистическата власт. Капиталистите си нагодили законите така, че те се тжлкуват винаги в тяхна полза. И административния сжд отмени някои такси на комунистическия общински съвет и освободи варненските чорбаджии от тежестите, които са длжжани да посят те, защото са нагруппали богатства чрез спекулации и потискаше работничеството. Заключението за работника и за всеки малоимотен от това е, че ние ре-

шително трябва да поведем широка агитация в предстоящите избори за да завладеем малката крепост на буржуазията и от там да атакуваме главната база на противника — държавната власт с всичките и институти. Тогава няма кой да заличава бюджетни пера, нито да отмелва комунистически такси. До тогава — смело в изборната борба с пжлна увереност, че общината ще бжде в наши ръце!

Т. Страшимиров.

Санитарното състояние на града при бурж. общ. съвет и при Комуната.

Всеки, който безпристрастно сравни дейността в санитарно отношение на бурж. общ. съвет и комуната, той ще констатира и тук големото превъзходство на последната. — Комуната, въпреки кратко да съществуваше, въпреки прокара и в санитарното дело една дълбока брезда. Докато при управлението на буржуазията и тук има бюрократизм, дребно партизанствувание, безпомощно тжпчене на едно място и явно нежелание за сериозни дела, при Комуната господствуваше постоянната мислж за здравите интереси на широките народни маси, желанието да се използват най-целесъобразно всички морални и материални сили за най-належащите санитарни нужди, най-напреднатата воля, постоянство и последователност за изправяне на всички недъзи и създаване нещо ново. Това не е нито случайно, нито дело на отделни лица. Това са резултатите на две различни санитарни политики — тази на буржуазията и другата на пролет. класа.

— Сравнете грижите полагани по подържане чистотата на града. Комуната полагаше най-похвални грижи за чистотата на града. И резултатите бодеха всички.

Броя на сметносни кола достигна недостигнато до тогава и след това о число. Изхвърляха се повече от 200 кола смет дневно и гражданството почна да се съобразява с предисанията по пазене нуждната чистота по улици, заведения и къщи. За подобрене службата по почистване на града, Комуната гласува необходимите суми в бюджета за направа на около 25 сметни кола, с които общината сама да почиства града. Модела на смет. кола бе приготвен. Но падна Комуната и всичко тргна по старому. Буржуазията неможа, наистина, да се повърне към старата си практика, т. е. да пжлни града сжсмет, а джебовете на предприемачите като Н. Станков с милеони. И бе принудена, по неволя, да „стопанисва“ сама. И резултатите скоро се почувствуваха от всички. Града и при бившата 3 чл. комисия и при недавна погиналия смекарски общ. съвет бе потънал в смет и нечистотия. По цели седмици не се виждаха сметносни кола. И боклуци, умрели животни и пр, се трупаха по улици, заведения и къщи. Това признават и самите бурж. управници. Разгърнете напр. общ. вестник от 1922 год. и ще прочетете нещо подобно: гражданите се оплакват, че града е потънал в мржсотни и ние признаваме, че това е верно, но това става — 1-во, защото немаме пари в общ. каса, 2-ро, самите граждани не спазват никакви инструкции по чистотата и

стават причина за замърсяване на града. Но ако бурж. общ. съвети не намират пари за почистване на града, това по чия вина? Комуната бе обложила с високи такси за смет буржуазията, за да намали бремето на широките народни маси. Но буржуазията вдигна оземията до бога и намери начин да обмени високите си такси. И след това дойдоха онези г-да и стовариха сметта пак върху охлузеня гжрб на пролетарии и малоимотни. Това е то чиста буржуазна политика: приказвай големи думи за „курортен град“, а не да ва й и пет пари за да го почистиш. Другата им приказка, е че за замърсяване на града била нискокултурността на гражданството, което немало елементарни понятия по хигиената. Господата м и с л я т, че с инструкции, заповеди и наредби по чистота ще почистят града и ще се борят срещу епидемиите. Ние комунистите мислим, че пролетариите и малоимотните, въпреки крайно мизерните условия, при които сж заставени да живеят, все желат и се стремат към по чистото и хигиенното и сж много възприемчиви към изучаване на неща, които засягат най-много човека — здравето и живота му. Но те не исчат само приказки, а дела. Не е, разбира се, буржуазията, колто ще им даде такова обучение. Тя се скъпи за техното здраве и ги оставя да живее в мржсни жилища и непроходими улици, нехигиенични фабрики, работилници и пр. Народните маси се учат — ще се научат на хигиена с непосредственото си живо и делово участие по санитарни въпроси.

Подобно нещо става и в санитар. и лечебна служба в града. При Комуната надзора на хигиената и чистотата в заведенията бе строго резултатен, защото с него не се партизанствуваше. Самите сжджжатели на заведенията заявяваха, че за пръв път виждали честни и изпжлявателни санитарни служжжаци, които не се подавали дори на „рушвети“. Е да, с право всеки ще помисли, че при бурж. съвети е ставало обратното. Още с идването и в общината, пжрвата „грижа“ на буржуазията е да започне с най-безогледни уволнения и назначения на санитарния персонал — от най-висшия до най-нисшия. И пострадават винаги най-честните и способни служжжаци, които са по самостоятелни и не подават декларации, за да станат от „нашите“. Така ли бе при Комуната? И нейните противници ще признаят, че при Комуната немаше безогледни уволнения и назначения, а подбирани на най-способните и добросъвестни работници, на били те и не комунисти. За това в бурж. санит. ведомство в общината има не отделни дефекти, а пжлно разстройство. И това разстройство се чувства от бедните градски маси и в амбулаторна служба и в обслужване бедно-болните по домовете им. Едва от град. амбулатории бе преместена за економия в пожарната команда, макар че тжй е крайно неудобно и за болните и за лекаря. За бедно-болните в града е предназначена една долностепенна медич. помощ. Общ. болница, която се ремонтира от Комуната, за да бжде открита и до днес стои праздна. Бившата тричленна комисия похарчи сума пари

да я нагласи за „приют“ на курортисти, а блокар. съвет, въпреки обещанията си, не помисли да я открие, макар че се чувствува голяма пужда от общ. болница. Между много друго, нека споменем и за службата на общ. работнически лекар — Този лекар, предназначен да се грижи за здравето и хигиената на работниците, е натоварен да се грижи: за амбул. и санитарна служба в VII уч., да завежда вишерическа амбулатория при общ. болница, той лекува болни работници от фонда за раб. осигуровка, а своевременно е и частен лекар на някои фабрики. А главното предназначение на един общ. работнически лекар е да се грижи за санитар. състояние на фабрики и работилници, които са толкова много в града и в такова мизерно състояние — просто гробници за здравето на работните маси! Ние нема да се простираме в по-големи подробности. Мислим че и това е достатъчно, за да характеризира двете санитарни политики.

Буржуазната санитарна политика, особено след войната, фалира не само по големите въпроси на санитарното благоустройство, но и по най-дребните санитарни мероприятия. Защото покрай другото, за да се навърши нещо в тази посока, требват средства, които немогат да бждат безогледно изтржжвани от широките народни маси, а самата буржуазия не е преко заинтересувана в санит. мероприятие, понеже при днешното си привилегировано положение тя се счита достатъчно защитена в здравословно отношение.

Пролетарията и тук може и трябва да се надева само на собствените си усилия. Краткия опит на комуната показва как пролетарията може и в това направление да твори макар и с не пжлно развързани ръце. И днес и утре комунизма е само в състояние да развърне всички творчески народни сили за защитата на народното здраве.

Д-в.

ПОДПИСКА

за пжрвия международен работнически заем

за економическото възстановяване на пострадалите от гладната стихия области в Съветска Русия

от 1 милион долари

открита от Индуст. Тжрговско Акционерно д-ство Международна Работническа Помощ, Берлин. Унтерден Линден 11.

За финансирането на производствените си предприятия в Русия, в земледелието, индустрията, минното дело, риболовството и пр., в пострадалите от гладната стихия области. Подробности по условията на заема сж разлепени по улиците. Сжщите могат да се получат и при кооперация „Освобождение.“

Работници и малоимотни!

Всички на 24 декемврий с червенвинената бюлетина проявете волята си и направете да възкръсне Комуната. Извикайте:

Да живее освободителната борба на пролетарията!

Властта принадлежи нему!
Долу буржуазията!

Цел. „Просвещение“ — Варна